

REGERINGEN

Handlingsplan til fremme af tryghed, trivsel og lige muligheder for LGBTI-personer

UDENRIGSMINISTERIET 2018–2021

JUNI 2018

Indhold

Forord	5
Rammer og koordination	7
Rådgivning, netværk og støtte	13
Fremme af åbenhed og inklusion på arbejdsmarkedet	17
Bekæmpelse af fordomme blandt unge og fremme af åbenhed i uddannelse	21
Bekæmpelse af homofobi og transfobi i det offentlige rum, sport og idræt	25
Styrke viden og rådgivning i sundhedsvæsenet og ældreplejen	29
Internationalt ansvar og samarbejde	33

Forord

Regeringen ønsker, at Danmark er et samfund med frihed for den enkelte, og hvor alle behandles lige uanset køn, seksuel orientering eller kønsidentitet. I mere end 70 lande er homoseksualitet stadig en forbrydelse. Det er for os helt uforståeligt.

Som dansk regering har vi ikke kun en pligt til, men også et meget klart ønske om entydigt at markere, hvor vi står i det her spørgsmål. Vi skal ikke acceptere, at lesbiske, bøssers, biseksuelles, transkønnede eller interkønnede (LGBTI) rettigheder krænkes. Hverken ude i verden eller hjemme.

Regeringen står på frisindets og frihedens side. Og nej, det handler ikke om, hvad "folk laver i soveværelset". For ja, det er nu en gang en privat sag.

En handlingsplan med fokus på lige muligheder, tryghed og trivsel for LGBTI-personer handler om, at et mindretal i samfundet skal kunne leve deres liv, som de ønsker, i tryghed med den kæreste, ægtefælle og børn, og med det kropsudtryk eller køns-karakteristika, de nu en gang har eller ønsker at have. Uden at frygte for flertallets reaktion. Uden at frygte fordømmelse, eksklusion eller overgreb. Men derimod være trygge ved at gå på gaden, komme i idrætsklubber og ved åbent at fortælle i frokost-pausen, hvordan eller med hvem de tilbringer deres fritid, og hvem de holder af.

Som regering har vi derfor besluttet ikke kun at sætte fokus på, om lande ude i verden gør det godt nok. Vi vil også kigge på, om vi selv gør det godt nok. Derfor har vi taget initiativ til – som den første regering i Danmark – at etablere en koordinerende funktion hos ligestillingsministeren, så vi sikrer koordination af indsatsen, deling af viden og

erfaringer. Og ikke mindst sikrer virkeliggørelsen af denne handlingsplan. En handlingsplan, der sigter mod hele tiden at gøre det bedre.

Vi har som land altid været med til at gå forrest og tage nye skridt i den rigtige retning. 1. januar 2017 rykkede Danmark WHO's diagnosekoder for transkønnede fra kapitlet om psykiske sygdomme til et neutralt afsnit. Danmark var det første land i verden til at træffe den beslutning – og det var ikke et øjeblik for tidligt.

Men vi vil videre, og med handlingsplanen er det målet at mindske LGBTI-personers oplevelse af mistrivsel, frygt for at holde i hånd på gaden, verbal chikane eller fysiske overgreb, selvmordsforsøg, manglende lyst til åbenhed på arbejdsmarkedet og fordomme blandt andre unge i skolen, på uddannelsen eller i idrætslivet.

Vi er derfor glade for, at vi sammen med de øvrige satspuljepartier kunne afsætte 25 mio. kr. fra satspuljen 2018 til at finansiere hovedparten af initiativerne i denne handlingsplan. Initiativerne sætter bredt ind i forhold til hele LGBTI-gruppen, men fokuserer også snævert på nogle af de mest udsatte grupper; transkønnede og LGBTI-personer med etnisk minoritetsbaggrund.

For regeringen er lige muligheder uanset køn, seksuel orientering eller kønsidentitet en præmis, alle skal acceptere – en præmis der ikke kan gradbøjes efter kultur, tradition eller religion hverken ude i verden eller herhjemme. Frihed, ligeværd og lige muligheder er vores fælles værdier. Og der bør ikke være tvivl om, at vi er mennesker først – alt andet derefter.

Minister for fiskeri og ligestilling Eva Kjer Hansen

Udenrigsminister Anders Samuelsen

Justitsminister Søren Pape Poulsen

Erhvervsminister Brian Mikkelsen

Økonomi- og indenrigsminister Simon Emil Ammitzbøll-Bille

Udviklingsminister Ulla Tørnæs

Beskæftigelsesminister Troels Lund Poulsen

Udlændinge- og integrationsminister Inger Støjberg

Sundhedsminister Ellen Trane Nørby

Børne- og socialminister Mai Mercado

Undervisningsminister Merete Riisager

Kulturminister Mette Bock

Uddannelses- og forskningsminister Tommy Ahlers

Ældreminister Thyra Frank

En dansk
regnbuefamilie
er samlet til
familiefoto.

Rammer og koordination

¹ Når der skrives LGBT-personer og ikke LGBTI-personer, så skyldes det, at de undersøgelser, den følgende tekst refererer, ikke omfatter interkøn. Derfor anvendes LGBT-personer og ikke LGBTI-personer.

Lesbiske, bøsser, biseksuelle, transkønnede og interkønnede har historisk oplevet en løbende udvikling og forbedring af deres rettigheder i Danmark. Fra den spæde start med afkriminalisering af homoseksualitet i 1933 til at være det første land i verden til at give mulighed for at indgå registreret partnerskab i 1989, og accelererende i de seneste år med retten til at indgå ægteskab, stifte familie som par af samme køn og styrkede rettigheder og muligheder for transkønnede. Med rettighederne er også fulgt en stigende social og kulturel accept af LGBTI-personer i det danske samfund. I dag er friheden til at vælge sin partner og til at leve åbent om sin seksuelle orientering og kønsidentitet grundlæggende i det danske samfund.

Mange LGBTI-personer i Danmark er ressourcerstærke mennesker, som lever deres liv frit, med børn, arbejde og et aktivt fritidsliv. Men data og undersøgelser tyder på, at LGBTI-personer i højere grad er i risiko for udsathed og mistrivsel end den øvrige del af befolkningen. LGBT-personer¹ har således bl.a. oftere generende smerter eller ubehag,

føler sig oftere stressede, drikker mere og forsøger tre gange så ofte at begå selvmord sammenlignet med resten af den danske befolkning.

Ser man på ILGA Europas Rainbow Index, der siden 2009 har målt på rettigheder og politiske initiativer i forhold til LGBTI-personer i alle de europæiske lande, ligger Danmark generelt højt. Samtidig har Danmark altid internationalt været en stærk stemme for rettigheder og lige muligheder for alle uanset seksuel orientering og kønsidentitet, også når rettighederne sættes under pres i verden omkring os. Men de globale udfordringer må ikke blive en sovepude for en ambitiøs national indsats.

Det er regeringens vision, at: "Alle skal have lige muligheder for at deltage i samfundet og udfolde deres potentialer og talenter. Alles ressourcer skal i spil, og ingen skal opleve diskrimination på grund af køn, seksuel orientering eller kønsidentitet."

Regeringen fremlægger med denne handlingsplan en lang række initiativer, der sætter bredt ind over for de udfordringer LGBTI-personer kan møde i Danmark og globalt. 12 initiativer er besluttet af satspuljepartierne og finansieret af satspuljen for 2018 med 25 mio. kr. Handlingsplan udgør rammen om indsatsen for at øge trygheden og trivslen for og give lige muligheder til LGBTI-personer i perioden 2018-2021.

Initiativerne har fokus på at øge rådgivningen, netværksmulighederne og støtten til LGBTI-gruppen bredt set og konkret på at styrke støtten til minoritetsetniske LGBTI-personer, på at fremme åbenhed og inklusion på arbejdsmarkedet, på at bekæmpe fordomme blandt unge, i uddannelsessystemet og i sport og idræt. Desuden er der fokus på at styrke viden, rådgivning og støtte i sundhedsvæsenet og ældreplejen og endelig i forhold til at forbedre forholdene for LGBTI-personer globalt.

Indsatsen skal være helhedsorienteret og går på tværs af mange forskellige ministerier, ligesom der er behov for mere generel viden på området. Derfor iværksættes også en række tværgående indsatser og initiativer, der understøtter visionen.

Hvad betyder LGBTI*

Bøsse bruges i betydningen homoseksuel mand, lesbisk i betydningen homoseksuel kvinde. Biseksuel bruges i betydningen personer, som er seksuelt, romantisk og/eller følelsesmæssigt tiltrukket af både kvinder og mænd. Transkønnede bruges i betydningen personer, hvis kønsidentitet eller kønsudtryk i større eller mindre grad ikke er i overensstemmelse med det køn, de blev tildelt ved fødslen. Interkøn bruges i betydningen personer født med en kønsanatom, reproduktive organer og/eller kromosomelle mønstre, der ikke passer klart på den typiske definition af hankøn eller hunkøn.

* LGBTI er engelsk og betyder: Lesbian, Gay, Bisexual, Transgender and Intersex.

De samlede indsatser og initiativer i handlingsplanen

Rådgivning, netværk og støtte:

- Ansøgningspulje til rådgivning, støtte og netværksmuligheder*
- Projektstøtte til Sabaah*
- LGBTI-personer på asylcentre
- Undersøgelse af udfordringer og stigma i forhold til at springe ud
- Indsatser til bekæmpelse af vold i homoseksuelle parforhold*
- Undersøgelse af interkønnedes levevilkår

Fremme af åbenhed og inklusion på arbejdsmarkedet:

- Dialog med virksomheder og organisationer om åbenhed og inklusion af LGBTI-personer på arbejdspladsen
- Kampagne der skal fremme åbenhed og inklusion af LGBTI-personer på arbejdsmarkedet*
- Undersøgelse af barrierer for åbenhed på arbejdspladsen
- Indarbejdelse af LGBTI-perspektiver i arbejdsmarkedsforskning
- Indarbejdelse af LGBTI-eksempel i Arbejdstilsynets vejledning om mobning og seksuel chikane

Bekæmpelse af fordomme blandt unge og fremme af åbenhed i uddannelse:

- Ansøgningspulje til bekæmpelse af fordomme*
- Evaluering af sundheds- og seksualundervisning og familiekundskab
- Forundersøgelse af monitorering af LGBTI-elevs trivsel
- Inspirations- og vejledningsmateriale til skoler og ungdomsuddannelsesinstitutioner
- Drøftelse af LGBTI-området på de videregående uddannelsesinstitutioner
- Seksualundervisningen i læreruddannelsen

Bekæmpelse af homofobi og transfobi i det offentlige rum, sport og idræt:

- Undersøgelse af barrierer for LGBTI-personer i idrætsforeninger og omfanget af homo- og transfobi*
- Nedsættelse af arbejdsgruppe og udvikling af idrættens fælles strategi*
- Iværksættelse af initiativer i udvalgte idrætsgrene*
- WorldPride og EuroGames i 2021
- Udvidelse af Offerundersøgelsens spørgeskema

Styrke viden og rådgivning i sundhedsvæsenet og ældreplejen:

- Styrket sundhedsindsats i almen praksis målrettet LGBTI-personer*
- Informationsmateriale til pleje- og aktivitetspersonale på ældreområdet vedrørende ældre LGBTI-personer*
- Etablering af videnscenter på transområdet*
- Øget informationsindsats i relation til transkønnede*
- Pilotprojekt om supplerende rådgivning af transkønnede*
- Informationsmateriale målrettet forældre til børn med variation i køns karakteristika*
- Konference om variation i køns karakteristika
- Gennemgang af proces for udvælgelse af bloddonorer

Internationalt ansvar og samarbejde:

- Dansk medlemskab af Equal Rights Coalition (ERC)
- Dansk bidrag til Global Philanthropy Projects (GPP) Global Resources Report
- Fortsat aktiv dansk indsats for medlemskab af UN LGBTI Core Group
- IDAHO Forum
- Samarbejde i Nordisk Ministerråd
- Opfordring til flagning med regnbueflag på lokale repræsentationer

Tværgående initiativer:

- Koordinerende funktion
- Tværministeriel arbejdsgruppe
- Gennemgang af lovgivning på tværs af områder
- Styrket dialog med og samarbejde på tværs af civilsamfundet
- Undersøgelse af LGBTI-personers trivsel og levevilkår*
- Videns- og erfaringsopsamling

* Initiativerne er finansieret af satspuljen 2018. Satspuljepartiernes aftale omfatter 12 initiativer, men indgår i oversigten som 15 initiativer.

Tværgående initiativer:

Koordinerende funktion: Regeringen besluttede i 2017 at give ligestillingsministeren det koordinerende ansvar for LGBTI-indsatsen på tværs af ministerområder. Med rollen følger ansvaret for at sikre en koordineret indsats på området. Der er afsat 3 mio. kr. årligt i perioden 2018-2021 til den koordinerende funktion. De respektive ministerier varetager som hidtil alle opgaver på LGBTI-området inden for eget ressort og har dermed fortsat ansvaret for disse opgaver.

Tværministeriel arbejdsgruppe skal sikre koordination, videndeling mv.: For at understøtte ligestillingsministerens koordinerende ansvar for området er der nedsat en tværministeriel arbejdsgruppe. Det overordnede formål med arbejdsgruppen er at sikre videndeling, koordinere og yderligere styrke indsatsen på tværs af ministerier for at fremme lige muligheder og frihed for den enkelte uanset seksuel orientering og kønsidentitet samt modvirke diskrimination og homofobi.

Gennemgang af lovgivning på tværs af områder: Som en del af den tværministerielle arbejdsgruppes opgaver iværksættes i 2018 en gennemgang af lovgivningen på tværs af ressortområder med henblik på at vurdere, om der eventuelt er behov for justeringer af eksisterende lovgivning eller ny lovgivning, herunder bl.a. undersøge, om der bør åbnes for juridisk kønsskifte for transkønnede børn og unge under 18 år.

Styrket dialog med og samarbejde på tværs af civilsamfundet: Der tages initiativ til at etablere et forum, der mødes ca. to gange årligt med henblik på at styrke dialogen med civilsamfundet og samarbejdet på tværs af NGO'er og organisationer på LGBTI-området.

Undersøgelse af LGBTI-personers trivsel og levevilkår: Der gennemføres i 2021 en trivsels- og levevilkårsundersøgelse blandt LGBTI-personer. Undersøgelsen vil se på trivsel, sundhed, levevilkår for LGBTI-personer i Danmark samt chikane, fordomme og oplevede begrænsninger.

Undersøgelsen skal bl.a. bidrage til, at udviklingen i levevilkår kan sammenlignes med tidligere lignende danske undersøgelser. Initiativet er finansieret af satspuljen 2018.

Videns- og erfaringsopsamling: Modtagere af midler under ansøgningspuljen samt modtagere af projekttilskud forpligtes som en del af projekterne til at evaluere deres indsatser. Evalueringerne samles i en videns- og erfaringsopsamling, der skal sætte fokus på opnåede resultater samt effekter og opnået ny viden inden for LGBTI-området. Opsamlingen udarbejdes med inddragelse af den tværministerielle arbejdsgruppe samt andre relevante interessenter.

Den tværministerielle arbejdsgruppe på LGBTI-området

Regeringen har nedsat en tværministeriel arbejdsgruppe, som har til formål at koordinere og yderligere styrke indsatsen for at fremme lige muligheder og frihed for den enkelte uanset seksuel orientering og kønsidentitet samt modvirke diskrimination og homofobi.

Arbejdsgruppen har som led heri bl.a. til opgave at sikre udveksling af nyeste viden og erfaring fra både nationale og internationale fora, at koordinere eksisterende og nye initiativer mellem ministerierne samt at gennemgå lovgivningen på området.

Arbejdsgruppen består af Udenrigsministeriet, Sundheds- og Ældreministeriet, Kulturministeriet, Beskæftigelsesministeriet, Undervisningsministeriet, Økonomi- og Indenrigsministeriet, Udlændinge- og Integrationsministeriet, Uddannelses- og Forskningsministeriet, Justitsministeriet, Børne- og Socialministeriet og Erhvervsministeriet. Udenrigsministeriet er formand for arbejdsgruppen.

LGBTI-rettigheder i Danmark gennem årene

1866

Dødsstraf for homoseksualitet erstattes med "forbedringshusarbejde".

1933

Homoseksualitet afkriminaliseres.

1968

Justitsministeren fastholder, at politiet skal gribe ind, hvis to mænd danser sammen. Danseforbuddet ophæves i 1973.

1976

Der indføres samme seksuelle lavalder på 15 år for homoseksuelle forhold som for heteroseksuelle – hidtil har det været strafbart at have et seksuelt forhold med en person af samme køn under 18 år.

1981

Sundhedsstyrelsen fjerner homoseksualitet fra den danske liste over sindssygdomme.

1986

Folketinget vedtager lov, som ligestiller samlevende personer af samme køn med ægtefæller, hvad angår arveafgift.

1987

Forskelsbehandling og diskrimination på grund af seksuel orientering forbydes, jf. lov om forbud mod forskelsbehandling på grund af race m.v., som forbyder diskrimination i forhold til adgang og udskænkning på baggrund af race, hudfarve, nationale eller etniske oprindelse, tro og seksuel orientering.

1989

Folketinget vedtager lov om registreret partnerskab. Loven er den første af sin art i verden, og det danske registrerede partnerskab danner forbillede for arbejdet i andre lande.

1996

Folketinget vedtager lov om forbud mod direkte eller indirekte forskelsbehandling på arbejdsmarkedet på grund af seksuel orientering (samt race, hudfarve, religion eller tro, politisk anskuelse, alder, handicap eller national, social eller etnisk oprindelse).

1999

Danmark bliver det første land i verden, der anerkender to juridiske forældre af samme køn, da registrerede partnere får adgang til stedbarnsadoption.

2006

Lesbiske får ret til kunstig befrugtning på offentlige sygehuse på lige fod med andre kvinder.

2009

Morens registrerede partner får adgang til stedbarnsadoption allerede ved fødslen og skal ikke vente tre måneder som hidtil.

2010

Homoseksuelle kan ansøge om at adoptere på lige fod med heteroseksuelle.

2012

Homoseksuelle par kan indgå ægteskab og blive kirkelig viet på lige fod med heteroseksuelle par.

2013

Folketinget ændrer børneloven, så det ikke længere er nødvendigt at stedbarnsadoptere sit barn for at blive juridisk forælder, og det bliver muligt, at en mand, en kvinde og hendes kvindelige partner sammen kan indgå en aftale om, hvorvidt det skal være manden eller partneren, der juridisk kan anerkende forældreskabet til et barn, manden og kvinden får med hinanden.

Flygtningenævnet beslutter, at LGBT-personer, der får asyl i Danmark, skal anses som flygtninge i flygtningekonventionens forstand og dermed få konventionsstatus frem for beskyttelsesstatus.

2014

Som det første land i Europa og det tredje land i verden bliver det muligt at få juridisk kønsskifte alene ved at erklære, at man oplever at tilhøre det andet køn.

2016

EU vedtager de første rådskonklusioner om LGBT-personers ligestilling og rettigheder.

Danmark tilslutter sig UNE-SCO's *Call for Action*, en erklæring mod vold og mobning på grund af seksuel orientering eller kønsidentitet i uddannelsessystemet.

2017

1. januar 2017 rykkede Danmark WHO's diagnosekoder for transkønnede fra diagnosekapitlet om psykiske sygdomme til et ikke-stigmatiserende afsnit.

Hver tirsdag aften kan man ringe til Ungdomstelefonen i LGBT+Ungdom under LGBT Danmark. Frivillige sidder klar og besvarer opkaldene i lokaler i Nygade i København.

Rådgivning, netværk og støtte

² De undersøgelser, der refereres til i handlingsplanen, omfatter ikke interkøn. Derfor anvendes LGBT-personer og ikke LGBTI-personer.

Mange LGBTI-personer er ressourcestærke mennesker med karriere og familieliv. Alligevel viser undersøgelser, at LGBTI-personer er i risiko for at være udsatte inden for en række områder i forhold til resten af befolkningen. Styrket rådgivning, netværk og støtte skal medvirke til at mindske udsathed, isolation og mistrivsel.

Undersøgelser viser, at LGBT-personer² er i risiko for udsathed og trives dårligere inden for en række områder i forhold til den øvrige del af befolkningen. Bl.a. føler LGBT-personer sig oftere stressede, har oftere generende smerter eller ubehag samt drikker og ryger mere end den øvrige del af befolkningen. Selvmordstanker er mere end dobbelt så udbredt blandt LGBT-personer som blandt den øvrige danske befolkning, og faktiske selvmordsforsøg forekommer ca. tre gange så ofte blandt LGBT-personer.

Overvejelser om eller afprøvning af ens seksuelle orientering eller kønsidentitet kan være forbundet med ensomhed og en usikkerhed på omverdens reaktioner. Det gælder for unge, der tidligt har tanker og overvejelser om at have en anden seksuel orientering eller kønsidentitet end venner og klassekammerater. Men også voksne, som først møder eller udlever tankerne om en anden seksuel orientering eller kønsidentitet senere i livet. Det kan være svært at forestille sig, hvordan fremtiden kan se ud, særligt hvis der ikke er nogen at snakke med eller spejle sig i.

Minoritetsetniske LGBTI-personer udgør en gruppe, der er i særlig risiko for mistrivsel og diskrimination. Undersøgelser på området viser, at der er særlige udfordringer med accept af LGBTI-personers rettigheder og muligheder i etniske minoritetsmiljøer. Dette forstærkes yderligere, når minoritetsetniske LGBTI-personer kommer fra miljøer og familier præget af rygter

Fakta

- LGBT-gruppen har generelt en mindre hensigtsmæssig sundhedsadfærd end den øvrige befolkning i forhold til rygning, alkohol, hash og andre illegale stoffer.
- LGBT-personer føler sig oftere stressede og har oftere langvarig sygdom end den øvrige del af befolkningen.
- Selvmordstanker er mere end dobbelt så udbredte blandt LGBT-personer som blandt den øvrige danske befolkning.
- Faktiske selvmordsforsøg forekommer omkring tre gange så ofte blandt LGBT-personer (8,3 pct. over for 2,6 pct. for mænd og 11,8 pct. over for 4,2 pct. for kvinder).
- Hver tredje nydanske LGBT-person (33 pct.), har overvejet at begå selvmord inden for det seneste år, mens det gælder for 19 pct. af de øvrige LGBT-personer.
- 13 pct. af nydanske LGBT-personer har været udsat for vold og 18 pct. for voldstrusler fra deres familie. 15 pct. nydanske LGBT-personer har oplevet pres for at blive gift mod deres vilje.
- Biseksuelle kvinder angiver oftere at være udsat for fysisk partnervold samt for seksuelle overgreb end heteroseksuelle kvinder.

Kilder:

LGBT-sundhed – Helbred og trivsel blandt lesbiske, bøsser, biseksuelle og transpersoner, Statens Institut for Folkesundhed, 2015.

Self reported sexual and psychosocial health among non heterosexual Danes, Christian Graugaard m.fl., Scandinavian Journal of Public Health, 2015.

Lige og Ulige? Homoseksuelle, biseksuelle og transkønnedes levevilkår, CASA, 2009.

Nydanske LGBT-personers levevilkår, Als Research, 2015. Statens Institut for Folkesundhed, 2018.

Den 14. april 2018 fejrede foreningen Sabaah sin 12 års fødselsdag. Sabaah arbejder for at forbedre vilkårene for LGBT+ personer med anden etnisk baggrund end dansk.

og stærkt traditionelle familiemønstre og normer. Konsekvensen kan være, at de minoritetsetniske LGBTI-personer mødes af stærk social kontrol, tvang, pres, vold eller trusler om vold fra familien eller det omkringliggende samfunds side.

Tal for forekomsten af vold over for bøsser, lesbiske og biseksuelle i parforhold foreligger for første gang i den seneste Sundheds- og sygelighedsundersøgelse (SUSY, 2017). Undersøgelsen

tyder bl.a. på, at biseksuelle kvinder oftere end heteroseksuelle oplever fysisk partnervold og seksuelle overgreb.

For at modvirke udfordringerne og øge LGBTI-personers trivsel er der behov for styrket rådgivning, netværk og støtte. Det sker bl.a. med udgangspunkt i de NGO'er på området, som allerede i dag udfører en stor indsats i forhold til at fremme tryghed og trivsel blandt LGBTI-personer.

Cases

Cafe Aura:

I efteråret 2017 igangsatte LGBT Danmark et landsdækkende initiativ kaldet "Cafe Aura" målrettet unge, der bryder med normer for køn og seksuel orientering. I projektet etableres fysiske mødesteder i forskellige byer i Danmark, hvor LGBT-unge kan møde ligesindede og udvide deres netværk med unge, der har samme erfaringer som dem selv. Målet er at reducere og forebygge ensomhed og psykisk mistrivsel hos de unge ved at styrke deres egne ressourcer og livsmestring via fællesskab og inklusion.

Sabaahs cafeer:

Sabaah afholder netværkscafe i København hver tirsdag og i Aarhus to gange om måneden for minoritetsetniske LGBTI-personer. Endvidere afholder Sabaah en cafe for minoritetsetniske LBT-kvinder et sted i København to gange om måneden på en hemmelig adresse. Cafeen henvender sig bl.a. til de kvinder, der ikke har mulighed for at deltage i aftentimerne, eller som ikke føler sig tilpas i et rum med en overvægt af mænd.

Indsatser

Ansøgningspulje til rådgivning, støtte og netværksmuligheder: Der udmøntes i 2018 en ansøgningspulje målrettet frivillige foreninger, organisationer og NGO'er. Rådgivning, støtte og netværksmuligheder til LGBTI-personer udgør det ene tema for puljen, herunder at også LGBTI-personer uden for storbyerne får støtte, rådgivning og netværksmuligheder. Ansøgningspuljen skal bl.a. bidrage til større trivsel, mindre ensomhed og isolation og til, at færre LGBTI-personer oplever selvmordstanker og faktiske selvmordsforsøg. Initiativet er finansieret af satspuljen 2018.

Projektstøtte til Sabaah: Udlændinge- og Integrationsministeriet yder i 2018-2021 projektstøtte til foreningen Sabaah, som arbejder for at forbedre vilkårene for lesbiske, bøsser, biseksuelle og transkønnede med etnisk minoritetsbaggrund. Støtten har til formål at udvide og styrke foreningens rådgivning og oplysning, så flere minoritetsnære LGBTI-personer samt deres pårørende får adgang til rådgivning. Initiativet er finansieret af satspuljen 2018.

LGBTI-personer på asylcentre: Det igangværende arbejde med fokus på LGBTI-personer i asylsystemet videreudvikles og systematiseres. Der udarbejdes en vejledning til alle asylcentre om, hvordan centrene kan imødekomme særlige behov hos LGBTI-asylansøgere, samt hvordan gruppens behov kan prioriteres ved indkvartering. Endvidere indgås faste samarbejdsaftaler med LGBT Asylum, som

omfatter, at LGBT Asylum orienteres, når et asylcenter får viden om, at en asylansøger er LGBTI-person, hvis denne samtykker hertil, med henblik på at bistå og støtte asylansøgeren.

Undersøgelse af udfordringer og stigma i forhold til at "springe ud": Der iværksættes en undersøgelse af de forskellige udfordringer og stigma, der kan være forbundet med at stå frem og være åben omkring ens seksuelle orientering eller kønsidentitet. Undersøgelsen skal bidrage med ny viden og bidrage til at aftabuisere området.

Indsatser til bekæmpelse af vold i homoseksuelle parforhold: I foråret 2018 forelå der i SUSY-undersøgelsen for første gang data om forekomsten af vold over for bøsser, lesbiske og biseksuelle i parforhold. På baggrund af undersøgelsen iværksættes dialog med interessenterne på området om iværksættelsen af relevante tiltag i 2020-2021, fx vidensopbygning, informationsmateriale mv. Initiativet er finansieret af satspuljen 2018.

Undersøgelse af interkønnedes levevilkår: Der gennemføres en kvalitativ undersøgelse, som skal give viden om levevilkår, livssituation, behov og udfordringer blandt interkønnede. Undersøgelsen skal være et supplement til den lægefaglige viden og tilbud til interkønnede og give viden om interkønnedes trivsel i relation til fx uddannelse og beskæftigelse, adgang til information og støtte, udfordringer i mødet med omverdenen mv.

Kamilla arbejder
som pedel på
Rudersdal
Lilleskole.
Skoleleder
Vipper Maria
Matthiesen
holder stigen.

Fremme af åbenhed og inklusion på arbejdsmarkedet

Seksuel orientering eller kønsidentitet må ikke være en barriere for, at den enkelte kan deltage på arbejdsmarkedet og udfolde sit potentiale frit. Alle skal trygt kunne være åbne over for ledere og kollegaer om privat- og familieliv samt kønsidentitet.

Mange LGBTI-personer oplever, at det er svært at være åben om sin seksuelle orientering eller kønsidentitet – eller blot at være "sig selv" på arbejdspladsen. Det kan påvirke den enkeltes trivsel ikke at kunne deltage, når kollegaerne rundt om frokostbordet taler om familie- og fritidsliv.

Når medarbejdere ikke trives, er sygefraværet ofte højere, personaleomsætningen højere og produktiviteten lavere. Mangfoldighed er en ressource, som kan bidrage til virksomheders udvikling, og vækst. Det handler om at udfolde og drage nytte af medarbejderes forskellighed til gavn for både den enkelte medarbejder og forretningen. Medarbejdere, der trives, er mere produktive. En rummelig og inkluderende arbejdspladskultur med respekt for den enkelte medarbejder - uanset seksuel orientering eller kønsidentitet - sikrer et godt arbejdsliv for medarbejderne og øger produktiviteten til gavn for virksomhederne.

Samtidig kan et fokus på mangfoldighed også styrke virksomheders omdømme som en attraktiv arbejdsplads. Det kan bidrage til at tiltrække og fastholde medarbejdere fra både ind- og udland. Ved at afspejle, favne og vægte mangfoldighed kan

Fakta

- 40 pct. af LGBT-personer er i lav grad eller slet ikke åbne om deres seksualitet eller kønsidentitet på arbejdspladsen.
- De yngre aldersgrupper er generelt mere åbne om deres seksuelle orientering og kønsidentitet på arbejdspladsen end de ældre. 65 pct. af de 18-29 årige er i høj grad eller nogen grad åbne om deres seksuelle orientering og kønsidentitet på deres arbejdsplads. Blandt LGBT-personer over 50 år er kun 37 pct. åbne om deres seksuelle orientering og kønsidentitet på deres arbejdsplads.
- 9 pct. har følt sig diskrimineret på baggrund af seksualitet eller kønsidentitet på arbejdspladsen. Af dem angiver 60 pct., at det har været med ubehagelige hentydninger eller vittigheder.
- Mere end hver tredje dansker har oplevet, at der tales nedsættende om LGBT-personer på deres arbejdsplads.
- 11 pct. af danske LGBT-personer har følt sig diskrimineret på arbejdspladsen inden for det seneste år. EU-gennemsnittet er 19 pct. Generelt er transkønnede mere udsatte for diskrimination end homo- og biseksuelle.

Måling af LGBT-personers oplevelse af åbenhed på arbejdsmarkedet, Epinion for LO, FTF og AC, 2016.
Analyse Danmark for Fagbladet 3F, 2017.
EU LGBT survey, FRA – Fundamental Rights Agency, 2014.

en virksomhed styrke sit brand som arbejdsplads. Det er derfor også i virksomhedernes interesse, at LGBTI-personer kan være trygge ved at være åbne om deres seksuelle orientering eller kønsidentitet på arbejdspladsen. Ved at begrænse barrierer for åbenhed sættes alle talenter i spil på arbejdsmarkedet.

Der er behov for at sætte ind med initiativer, der fremmer social inklusion og reducerer dis-

krimination samt skabe et arbejdsmiljø med lige muligheder for alle uanset seksuel orientering eller kønsidentitet. Initiativerne skal gennemføres i samarbejde med frivillige foreninger, virksomheder, arbejdsgiverorganisationer og faglige organisationer med henblik på at skabe ejerskab om initiativerne og effekt ude på arbejdspladserne.

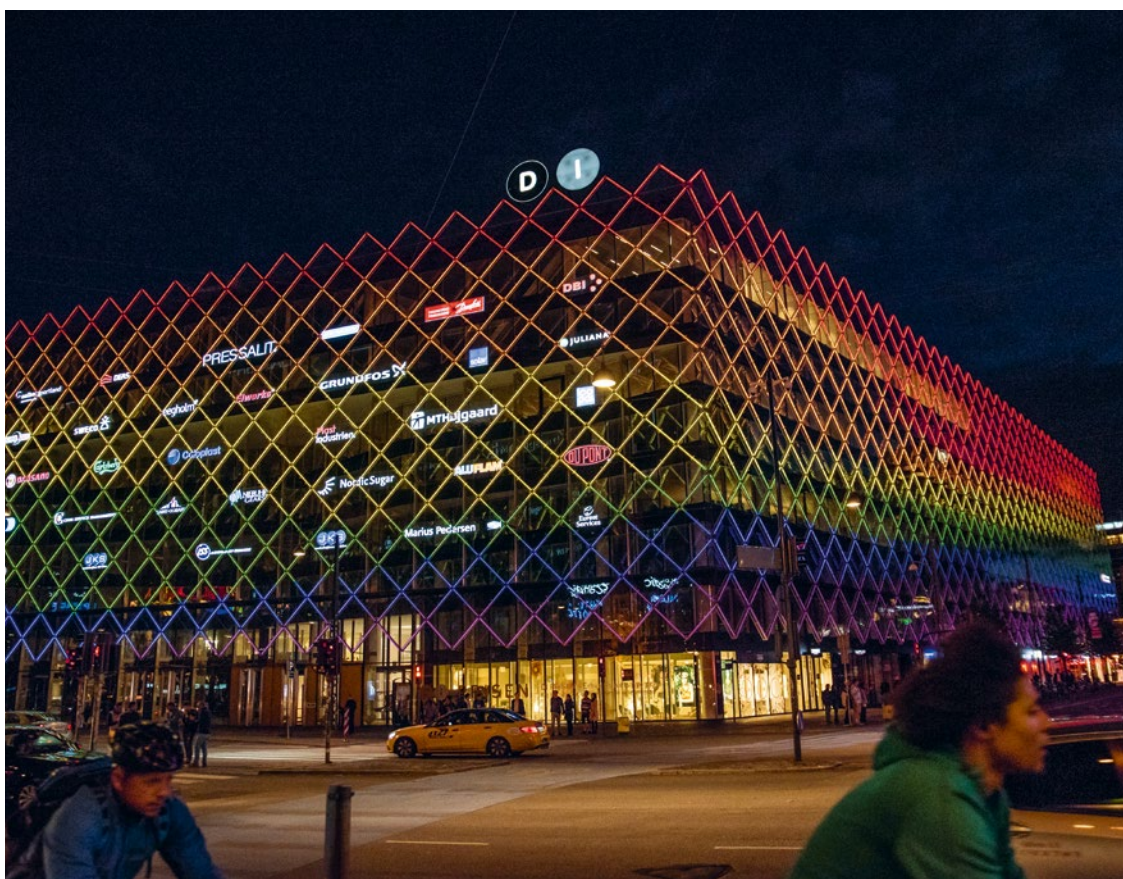
Cases

Danske virksomheder arbejder for inklusion og ikke-diskrimination af LGBTI-medarbejdere

En række danske virksomheder arbejder målrettet med inklusion og ikke-diskrimination af LGBTI-medarbejdere. Virksomheder som IBM, IKEA og Microsoft har en LGBT-virksomhedspolitik og støtter aktivt op om netværk mellem LGBT-medarbejdere i virksomhederne. Virksomhederne er sammen med 430 andre virksomheder, offentlige institutioner og private og selvstændige fra hele Danmark en del af "The Danish LGBT Business Network". Derudover deltager en lang række virksomheder i den årlige Copenhagen Pride, og mere end 50 virksomheder sponsorerer årligt Priden.

Empatisk Arbejdsmarked

LGBT Danmark tilbyder programmet "Empatisk Arbejdsmarked" til virksomheder, organisationer og uddannelsesinstitutioner. Med programmet bekæmpes social eksklusion og diskriminering af LGBTI-medarbejdere og -ledere. Programmet består bl.a. af kurser, rådgivning og undervisning for virksomheder, uddannelsesinstitutioner og fagbevægelsen, så LGBT-personer bedre bliver inkluderet på arbejdsmarkedet. Formålet er at nedbryde myter og forebygge diskrimination og forskelsbehandling samt at øge trivsel for alle medarbejdere.

Industriens hus illumineret under priden 2017. I alt deltog 38 virksomheder i paraden det år, mens 62 erhvervssponsorer støttede op om Copenhagen Pride økonomisk eller på anden vis. (kilde: Copenhagen Pride)

Indsatser

Dialog med erhvervslivet om åbenhed og inklusion af LGBTI-personer på arbejdspladsen: Der indledes dialog med virksomheder, arbejdsgiverorganisationer og faglige organisationer om åbenhed og inklusion på arbejdspladserne. Dialogen skal bidrage til videndeling og udveksling af gode erfaringer. Samtidig skal dialogen danne baggrund for udviklingen af en kampagne på området.

Kampagne om åbenhed og inklusion af LGBTI-personer på arbejdsmarkedet: Der gennemføres en kampagne i 2020 og 2021 i samarbejde med frivillige foreninger, virksomheder, arbejdsgiverorganisationer og faglige organisationer. Kampagnen vil blandt andet have fokus på at udbrede fakta, succesfulde praksisser, rollemodeller, konkrete erfaringer til virksomheder og organisationer. Med kampagnen vil virksomheder og organisationer gå sammen om at nedbryde tabuer, øge åbenhed og inklusion på arbejdsmarkedet og i samfundet generelt. Initiativet er finansieret af satspuljen 2018.

Undersøgelse af barrierer for åbenhed på arbejdspladsen: Der igangsættes i 2018 en uddybende undersøgelse af barrierer for åbenhed på arbejdspladsen mv. Undersøgelsen skal bidrage med ny viden på området og danne grundlag for dialogen med erhvervslivet og kampagnen.

Indarbejdelse af LGBTI-perspektiver i arbejdsmarkedsforskning: Beskæftigelsesministeriet vil gå i dialog med Det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø (NFA) om muligheden for, at undersøgelsen "Arbejdsmiljø og Helbred" i 2020 inkluderer LGBTI-identiteter som en relevant identitetsmarkør.

Indarbejdelse af LGBTI-eksempel i Arbejdstilsynets vejledning om mobning og seksuel chikane: Arbejdstilsynet vil i vejledning om mobning og seksuel chikane nævne, at krænkelser eksempelvis kan forekomme på grund af seksuel orientering og kønsidentitet.

To deltagere i priden i København, som holdes hvert år i august. Den første københavnske pride fandt sted i 1996 i juni måned.

Bekæmpelse af fordomme blandt unge og fremme af åbenhed i uddannelse

Mange LGBTI-personer har oplevet at mistrives i skolen og har mødt udfordringer i forhold til at være åbne om deres seksuelle orientering eller kønsidentitet. Der skal sættes tidligt ind i forhold til at bekæmpe fordomme blandt unge og fremme LGBTI-personers tryghed ved at kunne være åbne i forhold til klasse- eller studiekammerater.

Skole- og uddannelsessystemet skal understøtte, at alle børn og unge trives uanset seksuel orientering og kønsidentitet. Ser man på, hvordan LGBTI-personer trives i deres skoletid, viser internationale undersøgelser imidlertid, at mange LGBTI-personer har oplevet psykisk vold, eksklusion eller mobning i skolen. Konsekvensen kan være, at unge LGBTI-personer ikke er åbne om deres seksualitet og kønsidentitet, ligesom det kan påvirke deres trivsel negativt og dermed deres læringsparathed i undervisningen og uddannelsesmuligheder senere hen. En UNESCO-undersøgelse peger desuden på, at skolen er det sted, hvor flest LGBT-personer oplever fordomme og diskrimination sammenlignet med familie, omgangskreds og nærområde.

En af vejene til at understøtte åbenhed og bekæmpe fordomme blandt børn og unge er at give eleverne en større forståelse for forskellighed og variationer i forhold til køn, krop og seksualitet – og derigennem skabe en bredere vifte af normer og idealer. Det er emner, som eleverne i dag præsenteres for i sundheds- og seksualundervisningen.

Ledelsen på skolerne, lærerne og andet pædagogiske personale skal have viden og redskaber, som klæder dem på til at møde og støtte LGBTI-elever samt til at give klammekammeraterne en bedre

Fakta

- 64 pct. af danske LGBT-personer har oplevet negative kommentarer eller opførsel i skolen pga. deres seksuelle orientering eller kønsidentitet.
- 63 pct. af danske LGBT-personer skjulte ofte eller altid deres seksuelle orientering eller kønsidentitet, da de gik i skole.
- 84 pct. af danskere har oplevet negative kommentarer eller lignende over for en skolekammerat, som blev opfattet som LGBT-person.
- Der ses i gruppen af LGBT-personer selvmordsforsøg helt ned under 12-års alderen, hvor der i den heteroseksuelle kontrolgruppe ikke er nogen, der har forsøgt selvmord i så tidlig en alder.
- En rapport udarbejdet af UNESCO i 2016 viser, at LGBT-elever i højere grad end heteroseksuelle udsættes for fysisk eller psykisk vold i forbindelse med deres skolegang. Blandt de medvirkende mandlige norske homoseksuelle følte 48 pct. sig mobbet i skolen mod 7 pct. af de heteroseksuelle elever.
- 24 pct. af nydanskere støtter et forbud mod sex mellem to personer af samme køn.
- 29 pct. af nydanskere er modstandere af at tillade kønsskifteoperationer.

Kilder: UNESCO (2016) – Out in the open. Education sector responses to violence based on sexual orientation and gender identity/expression.

EU LGBT survey, FRA – Fundamental Rights Agency, 2014
Lige og Ulige? Homoseksuelle, biseksuelle og transkønnedes levevilkår, CASA, 2009.

Als Research (2015) – Nydanske LGBT-personers levevilkår

forståelse af, hvad det vil sige at være LGBTI-person. Det skal være med til at skabe en kultur, hvor LGBTI-elever kan være trygge ved at være åbne om deres seksuelle orientering eller kønsidentitet.

Der er behov for at forebygge og reducere mobning, mistrivsel og diskrimination relateret til køn, krop og seksualitet blandt unge.

Bestyrelsen i foreningen Sabaah forbereder årets generalforsamling. Medlemskabet af foreningen er hemmeligt. Sabaah arbejder for at forbedre vilkårene for LGBT+ personer med anden etnisk baggrund end dansk.

Cases

UNESCO's call for action:

Danmark tilsluttede sig i 2016 UNESCO's Call for Action på undervisningsområdet, som blandt andet opfordrer til, at landene monitorerer vold og mobning i skoler, at de udvikler politikker til forebyggelse og håndtering af vold og diskrimination, både nationalt, lokalt og på skolerne, og at de udvikler undervisningsmiljøer med fokus på inklusion og trivsel for alle. Danmark har i forlængelse heraf og som en del af regeringens aktionsplan til forebyggelse og bekæmpelse af mobning igangsat initiativer for at imødegå mobning og vold mod unge LGBTI-personer.

Normstormerne:

Aarhus Kommune og Københavns Kommune samarbejder med LGBT+Ungdom, AIDS-Fondet og Sex & Samfund om tilbuddet "Normstormerne", som tilbydes 7. til 10. klasser i Aarhus og Københavns Kommune. Et besøg af Normstormerne har til formål at mindske mobning og mistrivsel relateret til køn og seksualitet. Normstormernes tilbud giver eleverne mulighed for at arbejde med en mere nuanceret forståelse af køn og seksualitet og selv være med til at udvikle konkrete redskaber til at modarbejde mobning og diskrimination, så klassen bliver et trygtere sted for alle, uanset kønsidentitet, kønsudtryk og seksuel orientering.

Destination Trivsel:

I et samarbejde med Aalborg, Aarhus, Holstebro og Københavns kommune, Danmarks skolelederforening, Danske skoleelever og Skole og Forældre har Sex & Samfund udviklet indsatsen "Destination Trivsel", der har som mål at fremme trivsel samt forebygge mobning, mistrivsel og diskrimination relateret til køn, krop og seksualitet. Projektet sætter fokus på, hvordan der på den enkelte skole kan arbejdes med undervisningsindsatser og udvikling af en trivselsfremmende skolekultur baseret på anerkendelse og mangfoldighed. Destination Trivsel tilbyder blandt andet konkrete læringsforløb om normer, køn, krop, relationer og seksualitet til alle klassetrin i skolen.

Indsatser

Ansøgningspulje til bekæmpelse af fordomme:

Der udmøntes i 2018 en ansøgningspulje målrettet frivillige foreninger, organisationer og NGO'er. Bekæmpelse af fordomme udgør det ene tema for puljen. Ansøgningspuljen skal bl.a. bidrage til at mindske fordomme i befolkningen generelt i forhold til LGBTI-personer, men der kan eksempelvis fokuseres på aktiviteter og oplysning i klubber, foreninger samt skolen og ungdomsuddannelser med henblik på at bekæmpe fordomme tidligt. Initiativet er finansieret af satspuljen 2018.

Evaluerings af sundheds- og seksualundervisning og familiekundskab: Undervisningsministeriet vil gennemføre en evaluering af det obligatoriske emne sundheds- og seksualundervisning og familiekundskab i folkeskolen og på de frie grundskoler. Emnet skal blandt andet bidrage til elevernes forståelse af normer og idealer for køn, krop og seksualitet, og hvordan forståelsen påvirkes af det samfund, man lever i. Formålet med evalueringen er at følge op på, om undervisningen i emnet kan styrkes. Evaluering iværksættes første halvår 2018, og resultaterne forventes at ligge klar ultimo 2018.

Forundersøgelse af monitorering af LGBTI-elevers trivsel: Undervisningsministeriet vil som opfølgning på tilslutningen til UNESCO's Call for Action igangsætte en forundersøgelse af, hvordan LGBTI-elevers trivsel i uddannelsessystemet kan monitoreres for på længere sigt at sikre viden om trivsel for denne målgruppe, og hvor der bør sættes ind over for eventuel mistrivsel. Viden om LGBTI-elevers trivsel skal endvidere bidrage til at opfylde folkeskolereformens nationale mål om, at alle elevers trivsel skal styrkes.

Inspirations- og vejledningsmateriale til skoler og ungdomsuddannelsesinstitutioner: Der udarbejdes inspirations- og vejledningsmateriale til skoler og ungdomsuddannelsesinstitutioner om, hvilke udfordringer fx unge homoseksuelle, transkønnede eller børn og unge af homoseksuelle forældre kan møde, og hvordan ledelse, lærere og pædagogisk personale kan understøtte deres trivsel og fremme åbenhed og forståelse blandt klassekammerater. Materialet skal have særligt fokus på at understøtte skoler og institutioner, hvor der kan være mindre accept af LGBTI-personer fx som følge af en høj andel af elever med anden etnisk baggrund. Materialet udarbejdes i sammenhæng med film og materialer udviklet med tilskud fra udlodningsmidler fra Undervisningsministeriet i 2017.

Drøftelse af LGBTI-området på de videregående uddannelsesinstitutioner: Uddannelses- og Forskningsministeriet vil drøfte LGBTI-området med lederne for de videregående uddannelsesinstitutioner med henblik på at udveksle erfaringer og initiativer på området. Drøftelsen skal afdække eventuelle udfordringer, herunder om der er grundlag for en opfølgende indsats.

Seksualundervisningen i læreruddannelsen: Når den igangværende evaluering af læreruddannelsen er afsluttet ultimo 2018, vil der blive taget stilling til, om der eventuelt skal igangsættes initiativer i forhold til seksualundervisning på læreruddannelsen. Evalueringen vil blandt andet belyse, hvordan professionshøjskolerne tilrettelægger de frivillige kurser, herunder "Sundheds- og seksualundervisning og familiekundskab".

Pan Idræts kvindehold i fodbold snører skoene for udekamp på banerne ved Kløvermarken på Amager. I Pan Idræt er medlemmerne primært homoseksuelle. Pan Idræt er en del af et omfattende globalt sportsnetværk for LGBT-personer.

Bekæmpelse af homofobi og transfobi i det offentlige rum, sport og idræt

LGBTI-personer skal have de samme muligheder som andre mennesker for at bevæge sig frit i det offentlige rum og for at være aktive i forenings- og idrætslivet. Barrierer, som reelt forhindrer lige vilkår for deltagelse, skal nedbrydes.

LGBTI-personer skal – ligesom alle andre mennesker – kunne bevæge sig trygt og frit i det offentlige rum uden frygt for trusler, chikane eller overgreb. Mange oplever imidlertid stadig diskrimination og fordomme på grund af deres seksuelle orientering eller kønsidentitet. Nogle LGBTI-personer undlader af den grund fx at færdes på bestemte steder eller at holde i hånd med en partner af samme køn.

Det offentlige rum skal være en arena for social interaktion mellem alle slags mennesker, hvor man kommer hinanden ved, og hvor man kan møde mennesker, der ikke nødvendigvis ligner én selv. Det gælder fx i fodboldklubben, når man går til spejder eller engagerer sig i en ungdomsorganisation.

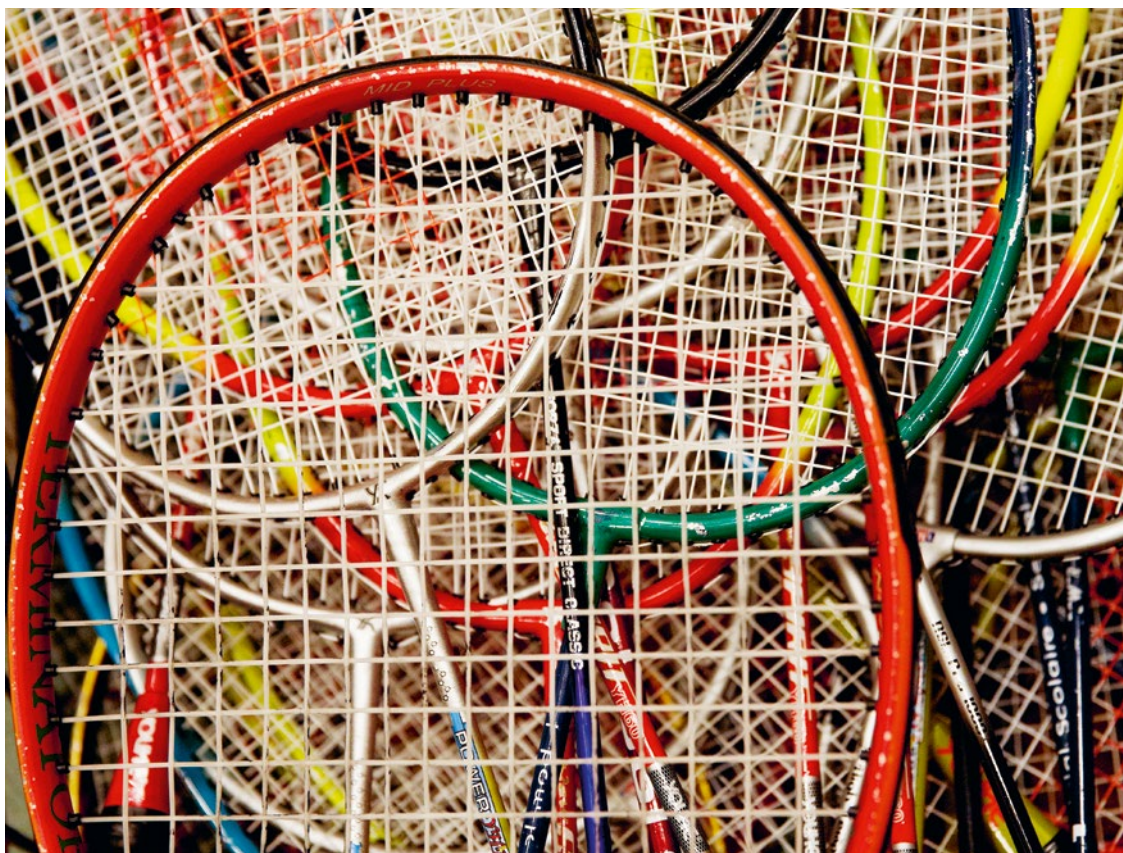
Danske idrætsforeninger skal fx være åbne for alle, men alligevel kan LGBTI-personer opleve barrierer, som reelt forhindrer, at de har samme vilkår og muligheder som andre mennesker for at deltage og trives i sports- og idrætsmiljøer.

Særligt i mere udprægede maskuline idrætsmiljøer, hvor fysikken og det maskuline fremhæves som en afgørende kvalitet, man efterstræber og dyrker, kan der være en særlig negativ jargon over for LGBTI-personer. Det kan medføre, at LGBTI-personer enten mistrives eller helt undlader at opøge idrætsforeningerne på trods af, at man har et ønske om at dyrke en given idrætsgren.

Fakta

- 31 pct. af danske LGBT-personer har følt sig diskrimineret eller chikaneret på grund af deres seksuelle orientering.
- 49 pct. af danske LGBT-personer undgår offentligt at holde i hånd med en partner af samme køn af frygt for overfald, trusler eller chikane.
- Mere end 50 pct. af danske transkønnede undgår steder af frygt for overfald, trusler eller chikane.
- Antallet af registrerede hadforbrydelser er steget med 38,4 pct. fra 2015 til 2016. Racistisk motiverede hadforbrydelser var den mest udbredte motivkategori i 2016 (140 sager). Herefter fulgte religiøst motiverede hadforbrydelser (88 sager) og hadforbrydelser motiveret af offerets seksuelle orientering (45 sager).
- Der findes ikke en dansk undersøgelse af homofobi og transfobi i sport, men en undersøgelse fra 2015, der dækker USA, Storbritannien, Australien, Canada, Irland og New Zealand, viser, at 73 pct. af de adspurgte ikke mener, at ungdomsholdssport er sikkert for homo- og biseksuelle. Kun 1 pct. mener, at homo- og biseksuelle er fuldkommen accepteret i sportskulturen, mens 46 pct. mener, at de ikke er accepteret overhovedet eller kun lidt.

LGBT survey, FRA – Fundamental Rights Agency, 2014
Rigspolitiets årsrapport vedrørende hadforbrydelser, 2016
Out on the fields, Erik Denison og Alistair Kitchen, 2015
LGBT-sundhed – Helbred og trivsel blandt lesbiske, bøsser, biseksuelle og transpersoner, Statens Institut for Folkesundhed, 2015.

I 2021 afholdes WorldPride og EuroGames i København. Dette mega event går ved navnet Happy Copenhagen.

Der er behov for at bekæmpe fordomme og sikre et trygt offentligt rum generelt og inden for sport og idræt, så LGBTI-personer kan færdes frit,

deltage på lige fod med andre og være åbne om deres seksuelle orientering og kønsidentitet.

Cases

WorldPride og EuroGames til Danmark i 2021

Regeringen lavede i 2017 støtteerklæringer til Copenhagen Pride og Pan Idræts bestræbelser på at få WorldPride og sportsevenen, EuroGames, til København i 2021 via projektorganisationen Happy Copenhagen. København er efterfølgende blevet tildelt værtskabet for både WorldPride og EuroGames under overskriften Happy Copenhagen. Det er første gang, de to arrangementer afholdes samtidig i samme by, og arrangementet forventes at tiltrække mere end en halv million mennesker.

Kampagne mod homofobi i Dansk fodbold: Spillerforeningen, DBU, Divisionsforeningen og Amnesty International gennemførte i 2017 en fælles kampagne mod homofobi i dansk fodbold. Afstandtagen til homofobi i sporten blev bl.a. markeret af spillerne med regnbuefarvede anførerbind og regnbuefarvede flag ved indmarch i kampe i Alka Superligaen.

Rigspolitiets indsats til bekæmpelse af hadforbrydelser: I 2015 intensiverede Rigspolitiet indsatsen til bekæmpelse af hadforbrydelser ved bl.a. at etablere en monitoreringsordning på området, hvortil der årligt udarbejdes en rapport, der beskriver antallet og typen af anmeldte hadforbrydelser i Danmark. Kategorien "Seksuelt orienterede hadforbrydelser" er en fast del af rapporten. Monitoreringsordningen bidrager til at skabe større opmærksomhed om forebyggelse og bekæmpelse af hadforbrydelser. Rigspolitiet har endvidere iværksat en dialogindsats med en række væsentlige interessenter på området, herunder bl.a. Institut for Menneskerettigheder og LGBTI-organisationer, for at etablere et tættere og løbende samarbejde, hvor politiet kan få inputs til fremtidige tiltag bl.a. til at bekæmpe hadforbrydelser mod LGBTI-personer. Dialogen har også til formål at skabe større tillid mellem politiet og udsatte minoritetsgrupper, således at flere ofre for hadforbrydelser anmelder disse sager til politiet.

Indsatser

Undersøgelse af barrierer for LGBTI-personer i idrætsforeninger og omfanget af homo- og transfobi: Kulturministeriet vil i 2019 gennemføre en undersøgelse af omfanget af oplevede barrierer for LGBTI-personer i de danske idrætsforeninger og omfanget af homo- og transfobi i disse miljøer. Undersøgelsen skal danne vidensgrundlag for udviklingen af idrættens fælles strategi på området og efterfølgende iværksættelse af initiativer på området. Initiativet er finansieret af satspuljen 2018.

Nedsættelse af arbejdsgruppe og udvikling af idrættens fælles strategi: Der nedsættes en arbejdsgruppe under Kulturministeriet, som skal udvikle en fælles strategi for idrætten om, hvordan man forbedrer LGBTI-personers trivsel, tryghed og lige muligheder i idrætsforeningerne. Arbejdsgruppen vil bestå af interessenter på området i form af fx Idrættens Analyseinstitut, DIF, DGI, DBU, Spillerforeningen, Dommerforeningen, fanklubbernes forening, PAN idræt, LGBT Danmark, Amnesty International, Sex og Samfund. Initiativet er finansieret af satspuljen 2018.

Iværksættelse af initiativer i udvalgte idrætsgrene: Med afsæt i arbejdsgruppens anbefalinger

og idrættens fælles strategi på området vil Kulturministeriet i 2020 og 2021 igangsætte en række initiativer i form af kampagner og aktiviteter inden for udvalgte idrætsgrene, som skal forbedre LGBTI-personers trivsel, tryghed og lige muligheder i de danske idrætsforeninger og samtidig bekæmpe homo- og transfobi. Initiativet er finansieret af satspuljen 2018.

WorldPride og EuroGames i 2021: Afholdelsen af WorldPride og Eurogames i 2021 finder sted samtidig med Kulturministeriets udrulning af kampagner og aktiviteter, som skal forbedre LGBTI-personers trivsel, tryghed og lige muligheder i de danske idrætsforeninger. Kulturministeriet vil derfor indgå i dialog med Happy Copenhagen og organisationerne bag, herunder Copenhagen Pride og Pan Idræt, med henblik på at sammentænke begivenhederne med ministeriets initiativ til gavn for alle LGBTI-personer.

Udvidelse af Offerundersøgelsens spørgeskema: Justitsministeriet udvider spørgeskemaet til brug for Offerundersøgelsen med et spørgsmål, der i videre omfang belyser motiver for voldshandlinger mod LGBTI-personer.

Jørgen, bagerst, bor på plejehjemmet Slottet og er kæreste med Benny. Plejehjemmet Slottet på Nørrebro har en Regnbueprofil. Det betyder, at der er specielt fokus på LGBT-personer.

Styrke viden og rådgivning i sundhedsvæsenet og ældreplejen

³ Når der skrives LGBT-personer og ikke LGBTI-personer, så skyldes det, at de undersøgelser, den følgende tekst refererer ikke omfatter interkøn. Derfor anvendes LGBT-personer og ikke LGBTI-personer.

Lige adgang til sundhed og behandling er helt grundlæggende for det enkelte menneskes livskvalitet. Fysisk og psykisk trivsel er en forudsætning for, at man kan udfolde sig og tage del i samfundet, gennemføre en uddannelse og varetage et arbejde.

Sammenlignet med den øvrige befolkning er LGBT-personers³ sundhedstilstand generelt dårligere, hvilket bl.a. skyldes sundhedsadfærd i forhold til rygning og alkoholforbrug. Endvidere er der en højere forekomst af kræft, selvmord og selvmordsforsøg.

Undersøgelser peger samtidig på, at LGBTI-personer kan opleve at blive mødt med fordomme og manglende forståelse i sundhedsvæsenet. Det kan påvirke den enkeltes livskvalitet negativt. Uden den rette viden kan det være en udfordring at håndtere blandt sundheds-, pleje- og aktivitetspersonale på områderne for både ældre og yngre.

Udvikling af viden og opsamling af erfaringer er vigtige elementer i patientbehandling generelt, men gør sig særligt gældende for relativt sjældent forekommende forhold som fx transkønnethed. Samtidig er det afgørende, at transkønnede og interkønnede samt deres pårørende får den rette information om de forskellige udrednings- og behandlingsforløb på sundhedsområdet.

Lige adgang til sundhed for alle er grundlæggende i det danske samfund. Derfor bør sundhedsvæsenet være opmærksomme på de særlige sundhedsmæssige risici og udfordringer blandt LGBTI-personer, så det enkelte menneske ikke oplever, at seksuel orientering, kønsidentitet eller kønskarakteristika er en barriere for at leve et sundt og godt liv.

Der er behov for at sætte bredt ind med initiativer, der understøtter forskning og videnspredning med henblik på at aflive myter og sikre et fordomsfrit møde mellem sundhedsvæsenet, ældre-

Fakta

- Omkring hver femte blandt lesbiske, bøsse, biseksuelle og transkønnede ryger hver dag, mens dette kun gør sig gældende for 16 pct. af den øvrige befolkning.
- LGBT-personer ryger mere hash end den øvrige befolkning. Særligt biseksuelle kvinder – her ryger 25 pct. hash, mod 5 pct. heteroseksuelle kvinder.
- 16 procent af bøsser overskrider højrisikogrænsen for indtag af alkohol (21 genstande om ugen), hvorimod det er 9 pct. af heteroseksuelle mænd. For transkønnede er andelen, der ugentlig drikker over 17,5 genstande, 17 pct.
- Et dansk studie fra 2013 viser, at der for kvinder gift med kvinder ses en overdødelighed af selvmord og kræft. For mænd der er gift med mænd ses en overdødelighed af aids-relaterede sygdomme og selvmord.
- Transkønnede har et markant dårligere selv vurderet helbred end de øvrige grupper, ligesom en stor andel også har et dårligt mentalt helbred og lider af stress. Det gælder i særdeleshed de unge transkønnede under 35 år.

LGBT-sundhed – Helbred og trivsel blandt lesbiske, bøsser, biseksuelle og transpersoner, Statens Institut for Folkesundhed, 2015.

Self reported sexual and psychosocial health among non heterosexual Danes, Christian Graugaard m.fl., Scandinavian Journal of Public Health, 2015.

Lige og Ulige? Homoseksuelle, biseksuelle og transkønnedes levevilkår, CASA, 2009.

plejen og LGBTI-personer. Det skal understøttes af styrket viden, forskning, rådgivning og informationsmateriale om at leve som transkønnet eller interkønnet.

Cases

Flytning af diagnosekoder for transkønnede og øgede muligheder for behandling

Danmark besluttede som det første land i verden at rykke WHO's diagnosekoder for transkønnede fra diagnosekapitlet om psykiske sygdomme til et ikke-stigmatiserende afsnit. Det skete den 1. januar 2017. Sundhedsstyrelsens nye specialeplan fra 2017 gør det muligt for transkønnede at modtage den indledende diagnostik samt opstart af behandling i Region Nordjylland. Dette øger antallet af tilbud, også geografisk, til transkønnede.

Sundhedsstyrelsen nye vejledning om sundhedsfaglig hjælp ved kønsidentitetsforhold

Sundhedsstyrelsen udgav i september 2017 en ny vejledning om sundhedsfaglig hjælp ved kønsidentitetsforhold. Den nye vejledning understreger, at sundhedspersonale skal udvise respekt og forståelse for den enkelte transkønnede. Endvidere fremgår det af vejledningen, at en psykiatrisk udredning ikke er en generel betingelse for sundhedsfaglig behandling ved kønsidentitetsforhold og kun skal foretages, når det er relevant og ud fra en konkret og individuel faglig vurdering. De relevante organisationer på området er løbende blevet inddraget i udarbejdelsen af vejledningen.

Specialiseret tilbud til børn og unge med kønsidentitetsforhold

Gennem det specialiserede tilbud til børn og unge er det muligt for børn og unge at komme i behandling med medicin, der udsætter puberteten (også kaldet stophormon), når de har nået tanner stadie⁴ eller højere. Man kan begynde på hormoner til det køn, man identificerer sig med (såkaldte krydshormoner), når effekten af stophormonerne er vurderet. Dette forudsætter en aktuel og grundig faglig og individuel vurdering under hensyntagen til den enkeltes præferencer og forhold. Behandlingsforløbene foregår i et team af eksperter fra Sexologisk Klinik, Rigshospitalet, Børne-Unge Psykiatrisk Klinik og Bispebjerg Hospital.

Lovforslag om ændring af kastrationsreglerne

Den 1. januar 2018 trådte nye ændringer til sundhedsloven i kraft, der skal bidrage til, at transkønnede personer mødes med værdighed og respekt i sundhedsvæsenet. Terminologien i sundhedsloven er derfor blevet ændret således, at man ved kastration i forbindelse med kønsskifte ikke længere skal have stillet diagnosen transseksualitet, men i stedet skal opfylde kravet om at være transkønnet. Samtidig fjernes kravet om, at Sundhedsstyrelsen skal give tilladelse til kastration som led i kønsskifte, og beslutningen overlades i stedet til den ansvarlige læge sammen med patienten, idet de er nærmest til at vurdere, om betingelserne for kastration er opfyldt.

⁴ Tanners stadier bruges til at vurdere pubertetsudvikling. Begyndende pubertet markeres med brystudvikling hos piger (Tanner stadium 2) og testikelforstørrelse hos drenge (Tanner stadium 2).

Henriette Kristensen holder foredrag om det at skifte køn i foreningen TID (Transperson i Danmark).

Indsatser

Styrket sundhedsindsats i almen praksis målrettet LGBTI-personer: Der igangsættes en indsats, der har som mål at sikre en styrket forebyggende indsats med udgangspunkt i almen praksis. Almen praksis skal klædes bedre på til at møde LGBTI-personer med fordomsfrihed og tolerance samt have større viden om sundhedsudfordringer blandt LGBTI-personer, fx mental sundhed herunder øget risiko for selvmord, seksuelt overførbare infektioner, hepatitis, rygning, alkohol og kræft. Derudover igangsættes en informationsindsats målrettet LGBTI-personer, som skal opfordre LGBTI-personer til at være fordomsfri og åbne over for deres alment praktiserende læge om deres seksualitet, da lægen på den måde kan yde den bedste og mest relevante hjælp og behandling til den enkelte patient. Initiativet er finansieret af satspuljen 2018.

Informationsmateriale til pleje- og aktivitetspersonale på ældreområdet vedrørende ældre LGBTI-personer: Der udarbejdes informationsmateriale, der skal understøtte pleje- og aktivitetspersonale i mødet med ældre LGBTI-personer. Dette med henblik på at øge LGBTI-personers sundhed og sikre dem en god og værdig alderdom med respekt for deres seksuelle orientering og kønsidentitet. Materialet skal understøtte en fordomsfri og tolerant dialog mellem pleje- og aktivitetspersonale og LGBTI-personer. Tidligere erfaringer og relevante aktører inddrages i udarbejdelsen af inspirationsmaterialet. Initiativet er finansieret af satspuljen 2018.

Etablering af videnscenter på transområdet: Der etableres et videnscenter i sundhedsvæsenet, som skal udvikle viden og fastholde erfaringer på transområdet. Videnscenteret, som vil være murstensløst, får en bestyrelse sammensat af de to centre på området i henholdsvis Region Hovedstaden og Region Nordjylland. Den daglige drift varetages af en forskningsleder og et sekretariat. Hertil kan knyttes forskere og ph.d.-studerende fra de involverede afdelinger, etableres databaser og forskningsprotokoller m.v., ligesom centeret kan arrangere kurser og konferencer m.v. Initiativet er finansieret af satspuljen 2018.

Øget informationsindsats i relation til transkønnede: Der igangsættes en øget informationsindsats i sundhedsvæsenet, herunder brugerinddragelse og aktiviteter, der fremmer dialog og åbenhed omkring behandlingstilbud, informationsmøder til brugere og pårørende samt indsatser rettet mod relevante

personalegrupper som skolelærere og sundhedspersonale. Der gennemføres dialogmøder mellem sygehusene og brugerorganisationer mv. og lignende initiativer, som har til formål at imødekomme brugerorganisationernes ønske om større transparens og medindflydelse på området. Initiativet er finansieret af satspuljen 2018.

Pilotprojekt om supplerende rådgivning af transkønnede: Der igangsættes et pilotprojekt, hvor transkønnede kan modtage supplerende rådgivning, der er uafhængig af den øvrige udredning og behandling. Rådgivningsinitiativet iværksettes i tilknytning til det eksisterende tilbud, der varetages i Region Hovedstaden og Region Nordjylland. Rådgivningen varetages af psykologer og socialrådgivere og har til formål blandt andet at sikre psykologisk og social støtte i den transkønnedes transitionsforløb eller ved behov for hjælp til afklaring vedrørende kønsidentitet fx hen imod et kønskitte. Initiativet er finansieret af satspuljen 2018.

Informationsmateriale målrettet forældre til børn født med variation i køns karakteristika: Der udarbejdes informationsmateriale målrettet forældre til børn, der bliver født med variation i køns karakteristika. Informationsmaterialet, der vil have Sundhedsstyrelsen som afsender, skal tage udgangspunkt i, hvordan forældrene bedst informeres omkring det lægefaglige samt de dilemmaer og udfordringer, der er forbundet med variationen i deres barns køns karakteristika. Materialet vil tage udgangspunkt i den overordnede faglige vejledning, der er under udarbejdelse af regionerne og det faglige selskab. Materialet bliver udarbejdet med inddragelse af relevante interessenter. Initiativet er finansieret af satspuljen 2018.

Konference om variation i køns karakteristika: For at skabe øget åbenhed, viden og dialog omkring variation i køns karakteristika vil Sundhedsstyrelsen i andet halvår af 2018 afholde en sundhedsfaglig konference. For at sikre, at relevante fagfolk og interessenter deltager, vil invitationen blive sendt bredt ud.

Gennemgang af proces for udvælgelse af bloddonorer: Der er behov for større fokus på udvælgelsen af bloddonorer, så den bliver mindre stereotyp og mere fokuseret på risikoadfærd. Der er derfor iværksat en gennemgang af blodbankernes proces for vurdering af donoreres egnethed, herunder spørgeskemaerne til potentielle bloddonorer og generel praksis.

I mange lande er det vanskeligt at afholde pride. Billedet her er fra Baltic Pride i Vilnius i 2013.

Internationalt ansvar og samarbejde

⁵ ILGA Europe (2017): State Sponsored Homophobia - A World Survey of Sexual Orientation Laws: Criminalisation, Protection and Recognition.

Internationalt er LGBTI-personers rettigheder under pres, og LGBTI-personer forfølges i store dele af verden, ligesom homoseksualitet og homoseksuelle forhold mange steder ikke anerkendes.

Homoseksualitet er forbudt i mere end 70 lande, heraf har 8 lande dødsstraf for homoseksualitet.⁵ Der rapporteres om øget diskrimination, forfølgelse, hadkampagner og aktioner rettet mod LGBTI-personer i flere lande.

Homoseksualitet og kønsidentitet er fortsat kontroversielle emner mange steder rundt om i verden. Diskrimination på grund af seksuel orientering og kønsidentitet er udbredt i en række lande i bl.a. Mellemøsten og Afrika. Det gælder fx flere tidligere britiske kolonier, hvor man har bibeholdt såkaldt sodomilovgivning fra Victoriatiden, som forbyder seksuelt samkvem mellem mænd, samt i lande med Sharia-lovgivning. Men det gælder også i andre lande som fx Rusland og flere østeuropæiske lande, hvor der bl.a. er forbud mod organisationer, der arbejder for LGBTI-rettigheder, og hvor myndighederne slår hårdt ned på LGBTI-aktivister.

Frihed og lighed er både afgørende for det enkelte menneskes muligheder og for et lands velstand, udvikling og økonomiske vækst. Derfor slår den danske udviklingspolitiske og humanitære strategi, Verden 2030, også fast, at Danmark "vil arbejde for samfund, der ikke diskriminerer – heller ikke på baggrund af kønsidentitet eller seksuel orientering – og som følger det internationalt vedtagne regelsæt". Det er vigtigt, at Danmark bliver ved med at gå forrest for at fremme retten til frihed og lighed uanset seksuel orientering, kønsidentitet og køn.

Der er behov for, at Danmark fortsat arbejder

Fakta

- Den seneste Global Resources rapport (Global Resources Report 2015/2016), som kortlægger finansiering til LGBTI-området internationalt, placerer Danmark i top 6 blandt de opgjorte donorlande og multilaterale donorer.
- Ifølge Global Resources rapporten allokerede Danmark i 2015 og 2016 gennem udenrigs- og udviklingspolitikken mere end USD 6 mio. USD til dagsordenen.
- Homoseksualitet er ulovligt i 72 lande på verdensplan. I 45 af disse lande gælder lovgivningen både kvinder og mænd.
- I 8 lande kan homoseksualitet medføre dødsstraf.
- Homoseksuelle ægteskaber anerkendes og tillades i kun 22 lande.

Kilde: International Lesbian, Gay, Bisexual, Trans and Intersex Association: Carroll, A. and Mendos, L.R., *State-Sponsored Homophobia 2017: A world survey of sexual orientation laws: criminalisation, protection and recognition* (Geneva; ILGA, May 2017).

aktivt for at fremme LGBTI-personers menneskerettigheder globalt. Det sker bilateralt gennem danske ambassader og repræsentationer, som følger udviklingen på LGBTI-området på landniveau, har dialog med partnerlandene, og støtter lokale og internationale civilsamfundsorganisationer, der arbejder for at fremme LGBTI-personers rettigheder og vilkår i landene. Danmark arbejder endvidere aktivt for at fremme LGBTI-personers anerkendelse og menneskerettigheder multilateralt gennem FN, EU, OSCE og Europarådet.

Danmark støtter også flere danske civilsamlingsorganisationer, som arbejder med fortællervirksomhed for LGBTI-personers menneskerettigheder internationalt og gennem indsatser i konkrete lande. Det gælder bl.a. Sex og Samfund,

Aids-Fondet og LGBT Danmark. Danmark støtter også flere internationale organisationer og fonde, der arbejder for LGBTI-personers rettigheder globalt, herunder Amplify Change og International Planned Parenthood Federation (IPPF).

Cases

Formandskab af Europarådet: Under det danske formandskab af Europarådet i 2017/2018 har LGBTI-retigheder været et fokusområde og en del af formandskabsprioriteterne. Regeringen afholdt i marts 2018 i samarbejde med Folketinget og den danske delegation til Europarådets parlamentariske forsamling en konference på Christiansborg om LGBTI-personers privat- og familieliv. Ved samme lejlighed udgav regeringen en publikation om homoseksuelle pars rettigheder til ægteskab og familieliv i Europa, som kan bruges til inspiration og videndeling medlemslandene imellem.

LGBT Danmark projekt i Uganda: Mange LGBT+ personer i Uganda lever en marginaliseret tilværelse, hvor de diskrimineres af deres familier, offentlige institutioner og samfundet generelt, og hvor realiseringen af deres seksualitet og kønsidentitet er ulovlig. Dette fører ofte til selv-stigmatisering, lavt selvværd og "minority stress". En kortlægning af situationen for LGBT+ personer og organisationer i Uganda foretaget i 2015-16 konkluderer, at de bl.a. har behov for støtte til at håndtere denne diskrimination og de psykologiske problemer, som følger med. Med støtte fra Udenrigsministeriet har LGBT Danmark og Positive Vibes (PV) afholdt 12 workshop med ca. 200 deltagere med henblik på at bekæmpe den diskrimination, LGBT+ personer møder, samt skabe bro mellem LGBT+ personer og det omgivende samfund.

Dansk-Arabisk Partnerskabsprogram (DAPP): Udenrigsministeriet har under den nye fase af Dansk-Arabisk Partnerskabsprogram (DAPP) 2017-2021 valgt at sætte fokus på LGBTI-personers vilkår i Mellemøsten og Nordafrika. LGBT Danmark har derfor fået økonomisk støtte fra DAPP under programrets indsatsområde "Ligestilling". LGBT Danmark arbejder for at styrke lokale LGBT-organisationer gennem kapacitetsopbygning i bl.a. projektledelse, økonomistyring og organisering. Derudover går projektet ud på, at styrke LGBT-personers selvværd gennem uddannelse, om hvad det vil sige at være LGBT. Projektet giver LGBT-personer mulighed for at møde ligesindede, så isolation bliver brudt. Projektet har allerede vist sine første positive resultater i Tunesien.

Myanmar: Ambassaden i Myanmar støttede i 2015/2016 en lokal LGBT-film- og -fotofestival, som ambassaden også forventer at støtte i 2018. Festivalen, som omfatter visning af film, en fotoudstilling, debatarrangementer og workshops, tiltrak i 2016 over 3.500 deltagere. Formålet med festivalen er at bidrage til den voksende bevægelse for lige rettigheder for LGBT-personer i Myanmar, herunder at skabe positive unge rollemodeller, debat omkring LGBT-specifikke udfordringer og øge opmærksomheden omkring HIV/Aids i det lokale LGBT-miljø. Fremadrettet er det forventningen, at den årlige filmfestival også skal finde sted uden for Yangon på bl.a. universiteter og andre lokationer i Myanmar.

Indsatser

Dansk medlemskab af Equal Rights Coalition

(ERC): ERC blev etableret i 2016 og er en sammenlutning af stater, private aktører og NGO'er, som arbejder for at fremme ligestilling for LGBTI-personer internationalt. Det sker bl.a. gennem vidensdeling, koordination og fælles tiltag. I marts 2018 blev Danmark officielt optaget som medlem. Danmark vil bruge medlemskabet til at fremme LGBTI-personers rettigheder globalt, herunder til at fremme LGBTI-dagsordenen i relevante internationale fora, og styrke koordinationen mellem lande og organisationer, der arbejder for at fremme LGBTI-personers menneskerettigheder internationalt.

Dansk bidrag til Global Philanthropy Projects

(GPP) Global Resources Report: GPP udarbejder hvert andet år en rapport, som har til formål at kortlægge finansiering til LGBTI-området i internationalt regi. Udenrigsministeriet bidrog for første gang i 2017 med data for dansk støtte til LGBTI-området for 2015 og 2016.

Dansk medlemskab af UN LGBTI Core Group: Der er opnået store fremskridt i forhold til LGBTI-personers rettigheder igennem FN de seneste år, og dansk medlemskab af UN LGBT Core Group vil styrke Danmarks position på LGBTI-området. Da UN LGBT Core Group tilstræber en lige regional fordeling af medlemslande, skal Danmark for at blive medlem indtræde sammen med et ikke-vestligt land. Der arbejdes på, at Danmark opnår medlemskab af UN LGBT Core Group.

IDAHO Forum: Aktiv deltagelse i den årlige europæiske konference – IDAHO Forum – om LGBTI-personers rettigheder, hvor ministre og embedsmænd fra en lang række europæiske lande, EU-institutioner, menneskerettighedsorganisationer, civilsamfund mv. samles for at drøfte centrale problemstillinger for LGBTI-personer i samfundet og styrke samarbejdet landene imellem samt i det halvårige Roundtable Meeting for europæiske hovedaktører og embedsmænd på LGBTI-området.

Samarbejde i Nordisk Ministerråd: Norden deler værdifællesskab i forhold til ønsket om at fremme tryghed, trivsel og lige muligheder for LGBTI-personer, men LGBTI-området er på nuværende tidspunkt ikke formelt forankret i Nordisk Ministerråd. Danmark vil derfor arbejde for at fremme og forankre LGBTI-området i det nordiske samarbejde fx gennem konkrete projekter.

Opfordring til flagning med regnbueflag på lokale repræsentationer:

Udenrigsministeriet opfordrer danske repræsentationer til at flage med "regnbueflaget" ved særlige lejligheder og mærkedage som fx lokale prides og den 17. maj, som er den internationale "IDAHOT-dag" (International Day Against Homophobia Transphobia and Biphobia) dog under hensyntagen til lokale forhold. Udenlandske LGBT-organisationer har givet udtryk for, at det bl.a. har positiv politisk og sikkerhedsmæssig betydning, når udenlandske repræsentationer deltager i lokale prides eller på anden måde støtter op om LGBTI-sagen i opholdslandet fx ved flagning med regnbueflaget.

Juni 2018

Udgivet af
Udenrigsministeriet
Asiatisk Plads 2
1448 København K
Tlf: +45 33 92 00 00

ISBN 9788793616578 (trykt version)
ISBN 9788793616585 (digital version)

Design: OTW A/S

Tryk: Green Graphic

Foto: Tine Harden og Dansk Industri

Publikationen kan hentes på
regeringen.dk og um.dk

Kontakt: Ligestillingsafdelingen, lige@um.dk